

УДК 330.338

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КАТЕГОРІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ

І.М. Новак, к.е.н, доцент

Уманський національний університет садівництва, Умань, Україна

Нині суспільству притаманна інтернаціоналізація господарського життя, вільне переміщення капіталу, що є головними рисами глобалізації. Інвестиції обумовлюють зростання виробництва, розподілу, споживання національного продукту, адже вони є основою суспільного відтворення. При цьому економічний ефект відчувається на рівні світового господарства.

Капітал, що є одним із головних факторів виробництва має інтернаціональну природу, тобто переміщується із країни в країну і зосереджується там, де створені сприятливі умови для отримання вищих рівнів прибутку. Особливістю сьогодення є те, що уряди країн зацікавлені в отриманні іноземного капіталу, а тому згодні вносити зміни до законодавчої бази створюючи сприятливий інвестиційний клімат для інвесторів.

Постановка проблеми

Формування категорії інвестиційного клімату вимагає дослідження зародження процесу переміщення капіталу у світі, аналізу багатьох питань та проблем, що з цим пов'язано. Це визначило актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Інвестиційна сфера економіки завжди перебувала в центрі уваги відомих вітчизняних вчених – Бланка І.О., Гаврилюка О.В., Гайдуцького А.П., Гаркуши О.М., Гончарова А.Б., Єрмакова О.Ю., Іваненко-Свинцицької І.Є., Карпінського Б.А., Носової О.В., Пересади А.А., Топіхи В.І. та інших. Власний погляд на розвиток сучасної інвестиційної теорії внесли Х. Армстронг, Дж. Кейнс, Д. Тейлор, Д. Тобін та інші науковці.

Вчені сходяться у думці, що категорія інвестицій є базовою одиницею господарської діяльності суб'єктів ринку та процесу економічного зростання держав світу. Значення інвестицій першочергово ототожнюється з латинським "investire", що означає «вкладати», або з англійським "investments", що у перекладі – «капітальні вкладення» [14]. В найширшому трактуванні інвестиції це вкладення капіталу з метою одержання майбутніх вигод. І. Бланк розглядає інвестиції як вкладення капіталу з метою його наступного збільшення [8]. На думку У. Шарпа, Г. Александера, Дж. Бейли термін «інвестувати» означає «позбутися» грошей

Новак І.М. *Теоретико-методологічні засади формування категорії інвестиційний клімат.*

У статті теоретично обґрунтовано категорію «інвестиційний клімат» за таким послідовним логічним принципом: теорія капіталу, теорія інвестицій, інвестиційний клімат. Систематизовано термінологічні визначення категорії «інвестиційний клімат».

Ключові слова: капітал, інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість

Новак І.М. *Теоретические основы формирования категории инвестиционный климат.*

В статье теоретически обоснована категория «инвестиционный климат» по таким последовательным логическим принципам: теория капитала, теория инвестиций, инвестиционный климат. Систематизированы терминологические определения категории «инвестиционный климат».

Ключевые слова: капитал, инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная привлекательность

Novak I.M. *The theoretical and methodological basis of forming the category of investment climate.*

In the article is investigated the theoretically category of the "investment climate" for a consistent logical principle: the theory of capital, the theory of investments, and the investment climate. The terminological definition of the "investment climate" is systematized on the paper.

Keywords: capital, investments, investment climate, investment attractiveness

сьогодні для того, щоб отримати їх більшу суму у майбутньому [32].

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми

Історично формування категорії «інвестиції» відбувалося у лоні загальної теорії капіталу. Тому, метою дослідження є теоретичне обґрунтування категорії «інвестиційний клімат» за таким послідовним логічним принципом: теорія капіталу, теорія інвестицій, інвестиційний клімат.

Виклад основного матеріалу

Найбільш ранні витoki підходів до категорії «капітал» можна виявити в працях Ібн Сіна (Авіценни 980-1037). Він сформулював дев'ять факторів життя: земля, повітря, вогонь, нерви, соки життя, члени тіла, душа, сила, розумова діяльність. Ним переплетені і економічні, і фізичні, і психологічні, і моральні характеристики. Стародавні вчені не давали наукових класифікацій, але пізніше з формуванням політекономії, як науки кожна школа вважала своїм обов'язком провести науково-обґрунтовану систематизацію категорій і природно, що капітал займав центральне місце у їх дослідженнях.

Існуючі підходи до теорії капіталу можна класифікувати, як: предметно-функціональний підхід, соціально-економічний підхід, монетарна концепція, концепція часової цінності.

За предметно-функціонального підходу капітал ототожнюється з нагромадженням матеріальних цінностей призначених для подальшого виробництва або одержання доходу. Такий підхід створює умови для аналізу капіталу як фактора виробництва, при цьому визначається його особливе значення зумовлене його високою мобільністю. Предметно-функціональний зміст капіталу розкрито у роботах А. Сміта, Д. Рікардо, Ф. Кене, Дж.С. Мілля [20, 24, 27].

За соціально-економічного підходу капітал ототожнюється з накопиченням господарським продуктом, що приймає участь у процесі відтворення вартості, шляхом взаємної конвертації різноманітних його форм. На дане визначення капіталу як категорії соціального характеру спирається К. Маркс [22], Г. Клишко, В. Нестеренко [22] та інші економісти.

Монетарна концепція розглядає капітал як засіб платежу або ж як кредитний ресурс, який використовується власником заради отримання доходу у вигляді відсотка. Розвиток монетарної концепції природи капіталу знайшов відображення у роботах Т. Мана, Й. Шумпетера [22] та ін.

За концепції часової цінності капітал розглядається як економічний ресурс, який дає змогу отримати дохід у майбутньому в разі відмови від задоволення поточних потреб. Даний підхід дозволяє методично обґрунтувати альтернативу використання капіталу у часі, а саме – споживанням чи заощадженням капіталу. На вибір рішення впливає – очікувана прибутковості капіталу та поточні прибутки. Дана концепція ґрунтується на

теорії утримання Н. Сеніора та теорії процента І. Фішера [22].

Виходячи із вище розглянутих теоретичних підходів до концепції капіталу сформувалися сучасні погляди на визначення категорії «інвестиції».

Наприклад, Дж. Кейнс трактував інвестиції як «поточний приріст цінностей капітального майна внаслідок виробничої діяльності даного періоду». Це «... та частина доходу за даний період, яка не була використана для споживання» [16]. Дане визначення виявляє подвійну природу інвестицій, а саме як акумульований дохід для накопичення ресурсів, тобто потенційний інвестиційний попит та як форма витрат, які визначають зростання вартості капітального майна.

Денисенко М.П. вказує, що «інвестиції – це те, що відкладається на завтра». Надлишок капіталу який не використовується в поточному періоді для збільшення запасів, а направляється на розширення виробництва» [11].

Вчені Гітман Лоренс та Джонк Майкл визначають інвестиції як спосіб розміщення капіталу, який повинен забезпечити збереження або зростання вартості капіталу і (або) принести додатну величину доходу [10]. Отже, під інвестицією вони розглядають будь-який спосіб розміщення грошей чи будь-який об'єкт для цього у сподіванні на збереження або збільшення їхньої вартості. На думку авторів, здебільшого інвестиції несуть характер захисту власника капіталу від інфляції.

Нині характерним для загальної економічної теорії є визначення інвестицій як вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення. Даной думки дотримуються вчені: Книш М.І., Перекатов Б.А., Тютіков Ю.П.. Вони зазначають, що приріст вкладеного капіталу повинен бути достатнім для того, щоб компенсувати інвестору відмову від використання наявних у нього коштів на споживання в поточному періоді, винагородити його за ризик, відшкодувати втрати від інфляції у майбутньому [29].

З погляду шведського економіста К. Еклунда крім витрат на розширення або модернізацію виробничого апарату суспільства до інвестицій слід відносити витрати на освіту й наукові дослідження, а також охорону здоров'я, тобто сукупні інвестиції в людський капітал, що також збільшує виробничий потенціал економіки [33].

Згідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» [1] «... інвестиціями є всі види майнових і інтелектуальних цінностей, вкладені в об'єкти підприємницької й інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути: кошти, цільові банківські вклади, паї, акції й інші цінні папери; рухоме й нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування й інші матеріальні цінності); майнові права, що впливають з авторського права, досвід і інші інтелектуальні цінності; сукупність технічних, технологічних, комерційних і інших знань, оформлених

у вигляді технічної документації, навичок і виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виробництва, але не запатентованих («ноу-хау»); права користування землею, водою, ресурсами, спорудами, устаткуванням, а також інші майнові права; інші цінності».

Таким чином, природа інвестицій розкривається процесом розширеного відтворення, а саме через використання частини національного доходу для збільшення внутрішнього валового продукту.

Відмітимо, що поняття «інвестиції» є занадто всебічним, щоб дати йому єдине та вичерпне визначення. Тому, аналізуючи тлумачення поняття «інвестицій» у різних авторів, необхідно звернути увагу на макро- та мікроекономічний аспект інвестиційної діяльності.

Макроекономіка розглядає «інвестиції» як частину витрат, які включають в себе витрати на нові засоби виробництва, будівництва житла і приріст товарних запасів, тобто інвестиції – це частина ВВП, яка не була спожита в поточному періоді, а забезпечила приріст капіталу в економіці [14].

На мікрорівні інвестиції у розвиток економічної власності – це витрати на заробітну плату, вдосконалення процесу ціноутворення, на управління власністю, на випуск акцій, виплату дивідендів тощо. З погляду мікроекономіки інвестиції – «процес утворення нового капіталу (включаючи як засоби виробництва, так і людський капітал)» [14].

Досліджуючи природу інвестування, як на мікро- так і на макрорівні, узагальнимо, що інвестиції забезпечують відновлення елементів господарської системи та єдність кругообігу капіталу в економіці. Для економічного розвитку нашої держави обсяг внутрішніх фінансових ресурсів є недостатнім. У зв'язку з чим привабливими стають кошти іноземних інвесторів, а тому, створення сприятливих інвестиційних умов в країні є головним завданням.

Сорос Дж. у книзі «Відрите суспільство. Реформуєчи глобальний капіталізм» зазначає, що, повертаючи прямі іноземні інвестиції, країна-реципієнт дістає можливість:

- збільшити накопичення капіталу як за рахунок самих іноземних вкладень, так і супутніх їм вітчизняних інвестицій;
- підвищити зайнятість, створивши нові робочі місця;
- розширити експорт;
- придбати нові технології та управлінський досвід;
- підвищити ефективність діяльності місцевих фірм, вимушених конкурувати з іноземцями;
- налагодити канали постачання сировиною, вузлами і компонентами виробництва через внутрішньофірмові постачання;
- виростити клас вітчизняних підприємців [26].

Під інвестиційним кліматом (Investment climate) в загальному розумінні називають ситуацію, що склалася в регіоні, з точки зору вітчи-

зняних та зарубіжних інвесторів, які вкладають свій капітал у розвиток його економіки. Структурно його можна визначити як сукупність інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику.

Інвестиційний потенціал (країни, галузі) характеризується макроекономічними показниками. Ризик вказує на невизначеність прогнозу, щодо одержання прибутку від інвестицій і включає в себе значну кількість факторів, що складаються під впливом зовнішніх та внутрішніх умов, ситуацій та перспектив розвитку.

Наприклад, у Великобританії фінансові аналітики використовують десять показників, що характеризують інвестиційний клімат: економічну ефективність, політичний ризик, рівень заборгованості, доступність банківського кредиту, доступність короткострокового фінансування, доступність довгострокового фінансування, ймовірність форс-мажорних обставин, кредитоздатність, невиконання зобов'язань з виплати боргу та інтегральний показник надійності регіону.

Мінімальними вимогами при формуванні показника сприятливий інвестиційний клімат можна визначити: стабільну загальноекономічну і політичну ситуацію; бездоганну законодавчу базу; наявність розвинутої фінансової інфраструктури.

На основі узагальнення наукових підходів до аналізу поняття «інвестиційний клімат держави» проведемо систематизацію основних наукових поглядів (табл. 1.).

Дослідивши думки та погляди вчених, сформулюємо сукупне визначення на дефініцію інвестиційний клімат держави – це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що зумовлюють привабливість держави для інвестора та сприяють його двостороннім відносинам з реципієнтом інвестицій.

Інвестиційний клімат безпосередньо впливає на основні показники соціально-економічного розвитку країни. Позитивний інвестиційний клімат сприяє вирішенню соціальних проблем, забезпечує високий рівень зайнятості населення, дозволяє оновлювати виробництво, проводити модернізацію й нарощування основних фондів підприємств, впроваджувати новітні технології тощо.

Для реалізації економічного потенціалу країни, органи влади повинні удосконалювати та реалізувати комплекс заходів щодо створення сприятливого інвестиційного клімату в країні. Особливо актуальним нині для забезпечення сприятливого інвестиційного середовища й формування умов для збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки є удосконалення правової та організаційної бази.

Нині в Україні створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства:

- На території країни до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Інозе-

- мні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації.
- У випадку припинення інвестиційної діяльності іноземному інвестору гарантується повернення його інвестиції в натуральній формі або у валюті інвестування без сплати мита, а також

доходів від інвестицій у грошовій або товарній формі. Держава гарантує безперешкодний і негайний переказ за кордон прибутків і інших коштів в іноземній валюті, одержаних на законних підставах унаслідок здійснення іноземних інвестицій.

Таблиця 1. Підходи до визначення категорії інвестиційний клімат держави

Автор	Визначення дефініції
Глаголев П. Белогур С. [7]	Инвестиционный климат это обобщенная характеристика совокупности экономических, социальных, политических и государственно-правовых условий, создающий определенный уровень привлекательности финансовых вложений.
Гончаров А.Б. [9]	Інвестиційний клімат сукупність політичних, правових, економічних і соціальних умов, що забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та зарубіжних інвесторів.
Загородній А. Г., Вознюк Г.Л. [30]	Інвестиційний клімат – сукупність політичних, соціальних та економічних чинників, які бере до уваги чужоземний інвестор, приймаючи рішення про здійснення інвестицій.
Іваненко–Свиницька І.Є. [13]	Інвестиційний клімат формується під впливом економічних, політичних, технічних та соціальних чинників, найвагомішу роль серед яких відіграють економічні параметри приймаючої країни.
Карпінський Б.А. [8]	Інвестиційний клімат – комплекс політичних, соціальних, інноваційних, інфраструктурних елементів, які наявні на певній території та дають у своєму сумарному прояві синергетичний ефект.
Мочерний С.В. [12]	Інвестиційний клімат – сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, які сприяють (гальмують) процесу інвестування народного господарства (на макрорівні) та окремих підприємств, компаній, галузей (на мікрорівні).
Носова О.В. [21]	Під інвестиційним кліматом розуміється ступінь сприятливості ситуації, що складається в тій чи іншій країні (галузі, регіоні, підприємстві), стосовно інвестицій, що могли б бути зроблені в країну (галузь, регіон, підприємство).
Пересада А.А. [23]	Інвестиційний клімат держави – це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів.
Сазонец І, Федорова В. [25]	Інвестиційний клімат – наявність таких умов інвестування, що впливають на переваги інвестора у виборі певного об'єкта інвестування. На макрорівні це поняття містить показники політичного (включаючи законодавство), економічного та соціального середовища для інвестицій. На мікрорівні – виявляє себе через двосторонні відносини інвестора (приватної чи юридичної особи) і конкретних державних органів, господарських суб'єктів-постачальників, клієнтів, банків, небанківських фінансових структур, а також профспілок та трудових колективів держави (регіону) – реципієнта інвестицій.
Сушинова С.Е. [28]	Інвестиційний клімат це узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що зумовлює привабливість та доцільність інвестування в ту або іншу господарську систему (економіку держави, регіону, корпорації).
Фоломьев А. Ревазов В. [31]	Инвестиционный климат – обобщенная характеристика совокупности социальных, экономических, организационных, правовых, политических, социокультурных предпосылок, определяющих привлекательность и целесообразность инвестирования в ту или иную хозяйственную систему (экономику страны, региона, отдельного предприятия).
Філіпенко А.С. [29]	Інвестиційний клімат – сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що характеризують привабливість даного економічного середовища для вітчизняних та зарубіжних інвесторів.

- Для підвищення захисту іноземних інвестицій Законом України від 16.03.2000 № 1547 ратифікована Вашингтонська Конвенція 1965 року про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами. Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу [2].
- З метою сприяння залученню й ефективному використанню вітчизняних та іноземних інвестицій для забезпечення розвитку економіки

України, прискорення її інтеграції в європейську і світову економічні системи, забезпечення права приватної власності і права на підприємницьку діяльність утворено Раду вітчизняних та іноземних інвесторів при Президенті України.

- З 1 січня 2012 року набрав чинності Закон України № 2623 «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна». Цей Закон визначає правові та організаційні засади відносин, пов'язаних з підго-

- товкою та реалізацією інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» [3].
- Верховною Радою України прийнято Закон України від 24.05.2012 № 4835-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної реєстрації іноземних інвестицій» стосовно здійснення державної реєстрації іноземних інвестицій органами державної реєстрації та її спрощення шляхом збільшення терміну подання інвестором документів для державної реєстрації іноземних інвестицій після їх фактичного внесення, запровадження механізму перереєстрації іноземної інвестиції у разі, якщо інвестор-нерезидент продав або будь-яким чином передав корпоративні права українського підприємства іншій юридичній або фізичній особі – нерезиденту, встановлення порядку анулювання державної реєстрації іноземної інвестиції у випадку вилучення (репатріації) іноземних інвестицій, а також установа семиденного терміну, протягом якого органами державної реєстрації здійснюється така реєстрація [4].
 - У червні 2012 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про індустриальні парки», яким передбачено стимулюючі заходи щодо створення та функціонування індустриальних парків, що можуть утворюватися на землях державної, комунальної та приватної власності [5].
 - З 1 січня 2013 року набрав чинності Закон України від 06.09.2012 № 5205 «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», який визначає основи

державної політики в інвестиційній сфері протягом 2013-2032 рр., щодо стимулювання залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки та спрямований на створення умов для активізації інвестиційної діяльності шляхом концентрації ресурсів держави на пріоритетних напрямках розвитку економіки з метою створення нових робочих місць, розвитку регіонів [6].

- Ці та інші удосконалення правової та організаційної бази, покликані створити сприятливі умови для інвестування у державі та збільшити обсяги залучення іноземних коштів та капітальних інвестицій в її економіку.

Висновки

Отже, однією з передумов стабільного економічного розвитку країни та її регіонів є формування та підтримання сприятливого інвестиційного середовища для потенційних інвесторів. З цією метою потрібно передбачити ряд заходів: забезпечити подальше реформування законодавчої бази та податкової системи, що сприятиме лібералізації ділової активності в цій сфері; підвищити інвестиційну привабливість об'єктів приватизації шляхом їх реструктуризації; удосконалити та модернізувати транспортну інфраструктуру; зміцнити фінансову систему України; стимулювати залучення інвестицій у наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність. Збільшення обсягу інвестицій в економіку України забезпечить пришвидшення соціально-економічного розвитку регіонів та пріоритетних галузей виробництва.

Список літератури:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. № 1560 – XII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, № 47, ст. 646.
2. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» від 16.03.2000 р. № 1547 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 21, ст.161.
3. Закон України № 2623 «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» від 21.10.2010 р. №2623 – 17 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, N 11, ст.70.
4. Закон України від 24.05.2012 № 4835-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної реєстрації іноземних інвестицій» від 24.05.2012 р. №4835-17 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, N 15, ст.112.
5. Закон України «Про індустриальні парки» від 11.08.2013 р. №5018-17 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, N 22, ст.212.
6. Закон України від 06.09.2012 № 5205 «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 06.09.2012 р. №5205-17 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, N 32, ст.410.
7. Белогур С. Инвестиционные просторы России // Российский инвестиционный вестник. 1997. – №3. С. – 15.
8. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: учений курс для вузов / И. А. Бланк. – Киев : Эльга, 2006. – 552 с.
9. Гончаров А.Б. Инвестування = Investment: Навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А.Б. Гончаров; Харк. держ. екон. ун-т. – Х.: ІНЖЕК, 2004. – 239 с.

10. Гитман Л.Дж., Джонк М.Д. Основы инвестирования. Пер. с англ.– М.: Дело, 1999. – 1008 с.
11. Денисенко М.П. Основы инвестиционной деятельности : Учебник для студентов высших начальных заведений. / М.П. Денисенко. – К.: Алерта, 2003.
12. Економічна енциклопедія [Текст] : у 3 т. Т.3 / редкол. : С.В. Мочерний (відп. ред.) [та ін.]. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
13. Іваненко–Свинцицька І.Є. Інвестиційний клімат в Україні: його формування, ключові моменти та характеристики // Формування ринкових відносин України. – 2002. – №9/ – С.63 – 65.
14. Інвестування / [В. Гриньова, В. Коюда, Т. Лепейко, О. Коюда]. – К. : Знання, 2008. – 452 с.
15. Карпінський Б.А. Інвестиційний клімат України / Б.А. Карпінський // Фінанси України. – 2001. – №7 – С. 139–148.
16. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж.М. Кейнс; [пер.с англ.]; общ. ред. Л.П. Куракова. – М. : Гелиос АРВ, 1999. – 352 с.
17. Кендрик Дж. Совокупный капитал США и его формирование / Дж. Кендрик ;[пер. с англ.]; общ. ред. и предисл.А.И. Антишкина. – М.: Прогресс, 1978. – 278с.: граф.
18. Ковтун Н.В. Статистичне дослідження інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: теорія, методологія, практика. – Київ: 2005. – 441с.
19. Мертенс А.В. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. – К.: Киевское инвестиционное агентство, 1997. – VI, 416 с.
20. Миль Дж.С. Основы политической экономии с некоторыми приложениями ксоциальной философии. / Дж.С. Миль ; [пер. с англ.; биограф. очерк М.И. Туган-Барановского]. – М.: Эксмо, 2007. – 1040 с.
21. Носова О.В. Інвестиційний клімат в Україні: основні напрями поліпшення // Стратегічні пріоритети: науково-аналітичний щоквартальний збірник, Національний інститут стратегічних спостережень 2008. – № 1(6). – С. 59– 65.
22. Основы економічної теорії: політекономічний аспект / Г.Н. Климко, В.П. Нестеренко, Л.О. Каніщенко та [ін.] ; [2-ге вид.]. – К. : Вища школа, Знання, 1997.
23. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.
24. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. Избранное / Д.Рикардо ; [пер. с англ.; предисл. П.Н. Клюкина]. – М.: Эксмо, 2007. – 690 с.
25. Сазонец І.Л. Інвестування [Текст] : підручник / І.Л. Сазонец, В.А. Федорова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
26. Сорос Дж. Відрите суспільство. Реформуючи глобальний капіталізм Пер. с англ. – М.: ИНФРА–М 200. – 859с.
27. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит;[пер. с англ.; предисл. В.С. Афанасьева]. – М.: Эксмо, 2007. – 960 с.
28. Сухинова С.Е. Региональная специфика инвестиционного климата: Изд-во ВолГУ, 2004. – 82с.
29. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія : підруч. / А.С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2006. – 392 с.
30. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
31. Фоломьев А., Ревазов В. Инвестиционный климат регионов России и пути его улучшения // Вопросы экономики. 1998. – №9. – С. 63.
32. Шарп У. Александер Г. Бейли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: ИНФРА–М, 1998. – XII, – 1028 с.
33. Эклунд К. Эффективная экономика: Шведская модель: Экономика для начинающих и не только для них: [Пер. со швед.] / К. Эклунд. – М.: Экономика, 1991. – 347 с.

Надано до редакції 09.01.2014

Новак Інна Миколаївна / Inna M.Novak
inna-novak@mail.ru

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Теоретико-методологічні засади формування категорії інвестиційний клімат [Електронний ресурс] / І.М. Новак // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 1 (11). – С. 113-118. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n1.html>